

תיאור החטיבה "איגוד המושבים של הפועל המזרחי" שסימולה 020

קוד (סימול)	020
שם החטיבה	איגוד המושבים של הפועל המזרחי
תאריכים	מחזור א': תשכ"א - תשנ"ב, 1961 - 1992 מחזור ב': [תשנ"ב - תשנ"ה, 1992 - 1998]
רמת התיאור	חטיבה
היקף כמותי	מחזור א': 179 מכלים, 30.43 מ' מדף מחזור ב': 89 מכלים, 15.13 מ' מדף
סוג החומר	תיקי מסמכים
יוצר החומר	איגוד המושבים של הפועל המזרחי
סקירה היסטורית אדמיניסטרטיבית	<p>איגוד המושבים של הפועל המזרחי הנו מחלקה בהסתדרות הפועל המזרחי שפעילותה החלה בתש"ד (1944). ירש (יחד עם מזכירות הקיבוץ הדתי) את ממקומו וסמכותו של המרכז החקלאי של הפועל המזרחי, שטיפל עד אז בתחומי המשק, הכלכלה בקיבוצים ובמושבים כאחד. בועידת איגוד המושבים - היא המוסד העליון - מתכנסים אחת לארבע שנים צירים הנבחרים על ידי חברי המושבים המאורגנים באיגוד בוחרים את מזכירות, את המזכירות הפעילה ואת מועצת איגוד המושבים - שהוקמה והתחילה לפעול בתש"ו (1946). באיגוד מחלקה משקית (לפיתוח ענפי המשק והכלכלה), מחלקה לתרבות (ענייני דת, ימי עיון וכנסים, שבתות טיולים, חוגים), חינוך ונוער, מחלקת הסברה וארגוני קניות משותפים. כמו כן הוקמה בתש"ז (1947) קרן מושבי הפועל המזרחי העוסקת במתן סיוע כספי למושבים, הלוואות לבודדים, ערבויות בנקאיות וכדומה.</p> <p>בשנותיה הראשונות של המדינה הוקמו על ידי האיגוד מושבים חדשים - רובם עבור העולים. מספר המושבים באיגוד גדל מעשרה בתש"ז (1947) לחמישים ותשעה מושבים בתש"ו (1956). לאחר הועידה החמישית בתש"ך (1960) התרכזה פעילות האיגוד בביסוס ופיתוח המושבים שהוקמו. לאחר מלחמת ששת הימים החלה הקמה של מושבים חדשים בגולן, ביהודה ושומרון וברצועת עזה. ההחלטה על פיתוחם אושרה בועידות בתש"ל (1970) ובתשל"ה (1975). בשנות השמונים והתשעים התרכזה פעילות האיגוד בפתרון מצוקות כלכליות אליהן נקלעו מושבים ובהסדר חובות. החומר הוחזק ברשות מזכירות איגוד המושבים ונמסר על ידו.</p>
תכולה	פרסומים, ידיעונים, סקירות ודו"חות (לפי מושבים), דפי קשר, פרסומי המרכז החקלאי; פרוטוקולים של: הסוכנות היהודית - המחלקה להתיישבות, מועצות אזוריות וישובים, הסתדרות הציונית העולמית - החטיבה להתיישבות, קרן קיימת לישראל. ועידות רבנים (לפי ישובים); ועידות איגוד המושבים, ועדות, מחלקות האיגוד. מזכירות איגוד המושבים: דו"חות כספיים, חברי המזכירות המורחבת. התכתבות עם: מועצות אזוריות, יישובים, שליחים; חינוך ובתי הספר במושבים, מחלקת חינוך - קרן מלגות; קליטת עליה; גרעינים; ימי עיון; קייטנות; הסדר חובות המושבים: הצעות, תקנות "חוק גל", פסקי דין, פרוטוקולים של מנהל מקרקעי ישראל, מועצת הפירות, מועצת פרחים, מועצת הלול; סיעת המפד"ל בכנסת: נאומים, דיונים וישיבות בנושאי הקלאות והתיישבות.
המשך גידול צפוי	צפוי גידול
שיטת אירגון החומר	החטיבה מסודרת בשני מחזורים, בסדר כרונולוגי ולפי נושאים וקבוצות תיקים: ישובים ומושבים, מועצות אזוריות, ישובים קהילתיים, המרכז החקלאי, המזכירות

<p>המורחבת, פעולות תורניות, מנהל מקרקעי ישראל, משרדי ממשלה, התכתבות, מועצות הסוכנות היהודית, ההסתדרות הציונית העולמית, משרדי ממשלה, בני עקיבא בישראל.</p>	
<p>רשימת תיקים ומפתח נושאים, שמות ומקומות</p>	<p>עזרי איתור</p>
<p>מתכונת ISAD-G וכללי ארכיון המכון</p>	<p>חוקים או כללים</p>
<p>אישי ישראל, מזכירות איגוד המושבים של הפועל המזרחי, תל אביב, 1968 תשכ"ח. בהר צ' (עורך), חמשים שנה להתיישבות החלוצית הדתית, אגוד המושבים של הפועל המזרחי: תל-אביב, 1979 תשל"ט. עמינח נ' צ', התיישבות עובדת דתית, מחלקת ההסברה של החזית הדתית לאומית: תל-אביב, 1955 תשט"ו. קדמון י' (עורך), המושב הדתי - עקרונותיו ומהותו, איגוד המושבים של הפועל המזרחי, 1969 תשכ"ט. רוטשטיין מ', מושב העובדים הדתי של הפועל המזרחי, עבודה לתואר MA אוניברסיטת בר-אילן: רמת גן, 1985 תשמ"ה.</p>	<p>ספרות רלוונטית</p>
<p>הסתדרות הפועל המזרחי בארץ ישראל, (001) המפד"ל - הפועל המזרחי בישראל, (002) סיעת מפד"ל בכנסת, (003) ההתיישבות הדתית בארץ ישראל, (004) בני עקיבא בארץ ישראל, (013) המזכירות העולמית של בני עקיבא, (014) אמונה - תנועת האישה הדתית לאומית, (016) מפד"ל - מזכ"ל מדיני, (017) דובר המפד"ל, (018) הפועל המזרחי בישראל - מחלקת עליה וקליטה, (021) תהל"ה - תנועת ההתנדבות הדתית לעליה, (023) בר אילן (ברלין), מאיר (PA/01) גרדי, נתן, (PA/05) טכורש, כתריאל פישל, (PA/08)</p>	<p>חטיבות קשורות</p>
	<p>הערות</p>
<p>01/10/2002</p>	<p>תאריך התיאור</p>